

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Cob/151/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713212047
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7713212047.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Vladimíra Hriba, PhD. a JUDr. Janky Kočišovej v právnej veci žalobcu: B. s.r.o. , so sídlom F. XX, A. XXX XX, IČO: XX XXX XXX, zast. Jurovatý & Partners, s. r. o., so sídlom Námestie SNP 14, Bratislava 811 06, IČO: 36 862 703, proti žalovanému: G. P. s.r.o., so sídlom F.. M. XXXX/X, P. XXX XX, IČO: XX XXX XXX, zast. JUDr. Monikou Ilčíšinovou, advokátom, AK so sídlom Herľanská 547, Vranov nad Topľou, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 6.6.2014 č.k. 22Cb/99/2013-209 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom určil, že zmluva o predaji časti podniku, uzavretá dňa 1.8.2011 medzi G. I. s.r.o., IČO: XX XXX XXX ako predávajúcim a G. P. s.r.o., IČO: XX XXX XXX ako kupujúcim, na základe ktorej spoločnosť G. I. s.r.o. previedla časť svojho podniku na G. P. s.r.o. je voči žalobcovi právne neúčinná a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške celkom 3.921,27 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenu súdu dňa 30.7.2013 sa žalobca domáhal voči žalovanému vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu dlžníka - zmluvy o predaji časti podniku uzavretej dňa 1.8.2011 medzi spoločnosťou X. s.r.o. ako dlžníkom žalobcu a žalovaným. Žalobu odôvodnil skutočnosťou, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 18Cb/167/2009-167 bola spoločnosť X. s.r.o. zaviazaná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 36.774,37 eur s príslušenstvom titulom úhrady kúpnej ceny dodaného tovaru. Keďže táto svoju povinnosť nespĺnila, žalobca sa domáhal svojho práva exekučným konaním vedeným na Exekútorskom úrade JUDr. Marianny Q., so sídlom v Trebišove, pod sp.zn. Ex 4/2012.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že spoločnosť G. I. s.r.o. ako predávajúci a žalovaný ako kupujúci uzavreli dňa 1.8.2011 zmluvu označenú ako Zmluva o predaji časti podniku podľa § 476 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorej predmetom bol predaj časti podniku tvoriacej samostatnú organizačnú zložku - samostatné maloobchodné predajne potravín. Predávajúci sa uvedenou zmluvou zaviazal previesť na kupujúceho vlastnícke právo na veci, práva a iné majetkové hodnoty slúžiace prevádzkovaniu spôsobilého podniku (maloobchodné predajne) vedené v účtovnej evidencii predávaného podniku a to: hnuiteľný majetok - HIM a tovarové zásoby (príloha č. 1 zmluvy), pohľadávky (príloha č. 2 zmluvy), záväzky (príloha č. 3 zmluvy), práva a povinnosti vyplývajúce z pracovno-právnych vzťahov. Vzhľadom k všeobecne známemu obchodnému menu „G.“ vo vzťahu k odberateľom, dodávateľom a konečným spotrebiteľom, kupujúci rozhodol aj o zmene obchodného mena prijatím

rozhodnutia na mimoriadnom valnom zhromaždení a to tak, že obchodné meno kupujúceho S. S. s.r.o. sa mení na G. P. s.r.o.

Z prílohy č. 1 k zmluve mal za preukázané, že zásoby na centrálnom sklade boli vo výške 1.144,45 eur, zásoby v maloobchodných predajniach vo výške 428.166,62 eur, stav v pokladni v jednotlivých PJ vo výške 69.145,28 eur. Z prílohy č. 2 a 3 zistil, že pohľadávky podľa účtovného stavu k 1.8.2011 predstavovali sumu 141.277,58 eur, záväzky sumu 639.733,93 eur. Pokiaľ ide o kúpnu cenu, táto bola účastníkmi dohodnutá na sumu 1.000,- eur.

Ďalej mal za preukázané, že spoločnosť G. I. s.r.o. (dlžník žalobcu) uzavrela aj Zmluvu o predaji časti podniku s kupujúcim I. - X. svet s.r.o., predmetom ktorej boli samostatné prevádzkové jednotky slúžiace na prevádzkovanie cukrární a pizzerií „I.“, vrátane cukrárenskej výroby a Zmluvu o predaji časti podniku s kupujúcim O. s.r.o., ktorej predmetom bol predaj časti podniku predávajúceho tvoriaci samostatnú organizačnú jednotku - samostatné prevádzky pekární.

Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Prešov z odd. Sro vl.č. 24578/P zistil, že od 1.7.2007 do 23.8.2011 bolo obchodné meno predávajúceho ILaS I. s.r.o., od 24.8.2011 do 2.8.2012 ILaS L. s.r.o. od 3.8.2012 X. s.r.o.. Jedným z jej spoločníkov s vkladom 11.640,- eur je aj spoločnosť G. P. s.r.o. (t.j. žalovaný v tomto konaní). Štatutárnym orgánom v období od 1.1.2007 do 19.12.2012 bol Martin O., od 20.12.2012 je ním Ing. Viktor P..

Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I z odd. Sro vl.č. 20381/V zistil, že obchodné meno žalovaného bolo v období od 7.12.2007 do 10.8.2011 S. S. s.r.o., štatutárnym orgánom bol od 7.12.2007 Ing. Matúš Q., ktorý je v súčasnosti aj jej jediným spoločníkom.

Ďalej mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 20.8.2010 č.k. 18Cb/167/2009-167 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 1.10.2011 súd uložil spoločnosti G. I. s.r.o. (teraz X. s.r.o.) zaplatiť žalobcovi sumu 36. 774,37 eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania.

Z oznámenia JUDr. Marianny Q., súdnej exekútorke, Exekútorický úrad Trebišov mal za preukázané, že je vedené exekučné konanie oprávneného (žalobcu) proti povinnému - X. s.r.o. pre vymoženie sumy 36.774,37 eur s prísl. Z výsledkov šetrení súdnej exekútorke je nepochybné, že povinný nemá nehnuteľný majetok, z účtov v bankách súdnemu exekútorovi neboli zaslané žiadne finančné prostriedky, motorové vozidlá patriace povinnému boli zablokované v prospech skôr začatých exekučných konaní, iný hnutel'ny majetok zistený nebol.

Ďalej mal za preukázané, že rozsudkom zo dňa 24.3.2014 č. k. 17C/301/2013-48 Okresný súd Humenné určil, že Zmluva o predaji časti podniku uzavretá dňa 1.8.2011 medzi dlžníkom (X. s.r.o.) a odporcom (H. s.r.o.), na základe ktorej dlžník predal časť svojho podniku na odporcu, je voči navrhovateľovi (B. s.r.o.) právne neúčinná.

Zo zápisnice z rokovania mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti ILaS I. s.r.o. zo dňa 24.11.2011 zistil, že sa na ňom zúčastnili za spoločnosť S. S. s.r.o. (teraz G. P. s.r.o. - teda žalovaný) Ing. Matúš Q. a ako konateľ ILaS I. s.r.o. Martin O..

Zo zápisnice z rokovania mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti ILaS L. s.r.o. (teraz X. s.r.o.) zo dňa 18.3.2011 mal za preukázané, že za ILaS P. s.r.o. sa ho zúčastnil Ing. Matúš Q.. Ing. Matúš Q. bol v uvedenom čase aj výkonným riaditeľom a manažérom divízie maloobchodu v spoločnosti ILaS I. s.r.o. (preukázané z organizačnej štruktúry uvedenej spoločnosti).

Súd prvého stupňa dospel k právnemu záveru, že zmluva uzavretá účastníkmi nie je zmluvou o predaji časti podniku podľa § 476 a nasl. Obchodného zákonníka Vychádzal zo skutočnosti, že chyba podstatná časť tohto typu zmluvy a to, že predmetom predaja nebola časť podniku tak, ako to má na mysli vyššie uvedené ustanovenie zákona. Dôvodil, že v prípade predaja časti podniku je nevyhnutné, aby predmetom predaja bola časť podniku tvoriaca samostatnú organizačnú zložku, za ktorú možno považovať takú súčasť podniku, u ktorej je vedené samostatné (oddelené) účtovníctvo týkajúce sa tejto organizačnej zložky, čo v prejednávanej veci nie je dané. K uvedenému záveru dospel na základe

svedeckej výpovede Martina O. (konateľ predávajúceho), ktorý potvrdil, že sa v celej spoločnosti viedlo jedno účtovníctvo. Na základe uvedeného považoval za právne irelevantnú aj obranu žalovaného vychádzajúcu z § 478 Obchodného zákonníka. Len pre úplnosť súd prvého stupňa uviedol, že ak by aj účastníci uzavreli platnú zmluvu o predaji časti podniku, dôsledkom úspešne podaného odporu (§ 478 Obchodného zákonníka) je len neúčinnosť odporom napadnutého prechodu záväzku, t.j. dlžníkom voči veriteľovi zostáva predávajúci, uvedené však nemá vplyv na možnosť a právo veriteľa domáhať sa neúčinnosti daného právneho úkonu podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného o absencii jeho pasívnej legitímácie v konaní z dôvodu, že platne odstúpil od zmluvy o predaji časti podniku podaním zo dňa 15.2.2012, túto zhodnotil ako nedôvodnú. Odstúpenie považoval za neplatné, keďže v ňom uvedené dôvody nie sú spôsobilé vyvolať zamýšľané právne následky (zrušenie zmluvy), keďže nie sú zákonnými (t.j. uvedenými v zákone), ani zmluvne dohodnutými. V konaní bolo totiž zistené (výpoveď Martina O.), že došlo k odovzdaniu predmetu prevodu (boli podpísané preberacie protokoly a vyhotovené zoznamy). Rovnako neakceptoval ako dôvod odstúpenia skutočnosť, že na kupujúceho neprešli jednotlivé povolenia vydané orgánmi štátnej správy argumentujúc, že v prípade povolení a oprávnení ide o verejnoprávne vzťahy voči orgánom verejnej moci, teda nejde o rovnoprávne postavenie (orgán štátnej správy - podnikateľ) a obsah takéhoto rozhodnutia nezávisí na vôli subjektu súkromného práva, preto ním nemôžu subjekty súkromného práva voľne disponovať. Podporne uviedol, že nedošlo ani k zmareniu účelu zmluvy (Ing. Matúš Q. potvrdil, že maloobchodné predajne žalovaný nanovo prevádzkuje) a poukázal na § 441 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého účinky odstúpenia od zmluvy nevzniknú alebo zaniknú, ak kupujúci nemôže vrátiť tovar v stave, v akom ho dostal, pričom Ing. Matúš Q. uviedol, že žalovaný časť prevádzok ešte prevádzkuje, resp. ich zavrel (teda nejde o zmenu pri obvyklom použití) a dokonca nevedel ani uviesť, či došlo k spätnému prevodu práv. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti zdôraznil aj skutočnosť, že uvedená zmena (odstúpenie od zmluvy) sa žiadnym spôsobom nepremietla ani v obchodnom registri.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky uvedené v § 42a a nasl., aby bolo možné žalobe vyhovieť. Žalobca je v konaní aktívne legitimovaným, pretože voči predávajúcemu má vymáhateľnú pohľadávku, čo je nepochybné z rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 20.8.2010 č.k. 18Cb/167/2009-167, pričom na jej vymoženie je vedené exekučné konanie. Rovnako je splnený aj ďalší predpoklad a to, že danou zmluvou došlo k ukráteniu uspokojenia žalobcovej pohľadávky, pretože viedla k zmenšeniu majetku dlžníka, čo malo za následok, že žalobca nemôže (a to ani čiastočne) uspokojiť svoju vymáhateľnú pohľadávku. K uvedenému záveru dospel na základe skutočnosti, že na predávajúceho (dlžníka žalobcu) bol po uzavretí zmluvy podaný návrh na konkurz, dohodnutá kúpna cena za predaj 1.000,- eur nie je primeranou, keďže len hodnota zásob na centrálnom sklade predstavovala 1.144,45 eur, zásoby v maloobchodných predajniach 428.166,62 eur a stav v pokladniach jednotlivých prevádzkových jednotiek 69.145,28 eur. Pokiaľ ide o evidované záväzky, súd prvého stupňa dospel k záveru, že vzhľadom na právne posúdenie zmluvy tieto na kupujúceho neprešli (§ 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Na doplnenie zdôraznil, že aj obchodné meno (ako si ho kupujúci zmenil) predstavoval benefit, ktorý nebol zohľadnený v kúpnej cene.

Pokiaľ ide o ďalší z predpokladov - úmysel ukrátiť veriteľa - tak § 42 a ods. 4 písm. a) O.s.p. tento predpokladá, keďže zmluva bola uzavretá medzi obchodnou spoločnosťou (dlžník) a jej spoločníkom. Odporca v konaní nepreukázal, že nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel predávajúceho ukrátiť svojho veriteľa (žalobcu).

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu priznal úspešnému žalobcovi.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p..

Tvrdí, že uzavretá zmluva je zmluvou o predaji časti podniku nakoľko účastníci sa dohodli na všetkých jej podstatných náležitostiach v súlade s § 476 a nasl. Obchodného zákonníka. Zdôraznil, že ak by tomu tak nebolo, registrový súd by zápis do obchodného registra odmietol vykonať, čo sa nestalo.

Tvrdí, že žalovaný platne odstúpil od uzavretej zmluvy - jednostranným prejavom zo dňa 15.2.2012 doručeným predávajúcemu dňa 16.2.2012, čo nikto z dotknutých účastníkov nespochybnil. Zdôraznil,

že pre nastúpenie právnych účinkov odstúpenia sa nevyžaduje súhlas adresáta ani rozhodnutie súdu, pričom nepodanie žaloby na príslušný súd, ktorou sa domáha druhá zmluvná strana určenia neplatnosti doručeného odstúpenia, možno dôvodne posúdiť ako následnú konkludentnú akceptáciu vykonaného jednostranného odstúpenia, keďže v súkromnoprávných vzťahoch platí zásada individuálnej autonómie vôle a zásada zmluvnej voľnosti.

Odvolaateľ namieta, že ani jednu zo zákonných možností (podanie odporu podľa § 478, zákonné ručenie podľa § 477 ods. 3 Obchodného zákonníka) žalobca nevyužil, preto sa javí jeho postup účelovým, keď nemá záujem o vymáhanie dlhu od dlžníka, ale od žalovaného, v ktorom vidí bonitnú firmu. Vzhľadom na vyššie uvedené (keďže odstúpil od zmluvy) opätovne namieta nedostatok svojej pasívnej legitímácie v konaní a zdôraznil, že zmluva o predaji časti podniku je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, preto sa na ňu vzťahujú osobitné ustanovenia obchodného zákonníka majúce prednosť pred úpravou Občianskeho zákonníka, keďže žalobca nepostupoval podľa § 478 Obchodného zákonníka, jeho právo zaniklo.

Spochybnil aj záver súdu prvého stupňa o existencii vymáhateľnej pohľadávky žalobcu voči svojmu dlžníkovi a naplnenie zákonnej podmienky zmenšenia majetku.

Na základe uvedeného sa domáha zmeny rozsudku - zamietnutia žaloby, resp. jeho zrušenia a vrátenia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal odvolanie v medziach daných § 213 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 - v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V prvom rade sa odvolací súd zaoberal otázkou, či dôvody uvádzané odvolateľom sú prípustnými dôvodmi pre podanie odvolania v zmysle § 205 ods. 2 O.s.p.. Odvolateľ ako odvolací dôvod uvádza dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. d) t.j., že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. f) t.j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ide o prípustné odvolacie dôvody, preto odvolací súd meritórne odvolanie prejednal. V zmysle § 205 a O.s.p. sa dané odvolacie konanie riadi princípom neúplnej apelácie, t.j. účastníci nemôžu, s výnimkami v zákone ustanovenými, navrhovať nové skutočnosti a nové dôkazy, než ktoré boli uplatnené pred súdom prvého stupňa. Na základe uvedeného sa preto odvolací súd zaoberal výlučne tým, či boli súdom prvého stupňa zistené skutočnosti dôležité pre rozhodnutie a bol z nich vyvodенý správny právny záver.

K samotnému právnomu posúdeniu uzavretej zmluvy súdom prvého stupňa odvolací súd udáva:

Podnikom sa rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť (§ 5 zák. č. 513/1991 Z.z. v platnom znení - ďalej len „Obch. zák.“). § 487 Obchodného zákonníka ustanovuje, že previesť možno aj časť podniku tvoriacu samostatnú organizačnú zložku daného podniku. Aj keď definíciu samostatnej organizačnej zložky zákon nevymedzuje a bližšie kritéria na jej vymedzenie neurčuje, súdna prax ustálila názor, že musí ísť o účelnú, samostatne hospodáriacu časť, ktorá v rámci podniku vykonáva relatívne samostatnú činnosť a vedie oddelené účtovníctvo. Z jej účtovníctva bude vyplývať, ktoré veci, práva a iné majetkové hodnoty slúžia na prevádzkovanie časti podniku (teda vymedzuje predmet zmluvy). Pokiaľ teda organizačná zložka nemá samostatné účtovníctvo, nemožno ju prevádzať právnym režimom zmluvy o predaji podniku. Len pre úplnosť odvolací súd udáva, že nie je podstatné, či je alebo nie je táto zložka zapísaná do obchodného registra a nie je rozhodujúce ani jej označenie v rámci štruktúry podniku (t.j. odštepny závod, stredisko atď.) rozhodujúce je vedenie samostatného účtovníctva.

Ako vyplynulo zo svedeckej výpovede Martina O. (štatutárny zástupca predávajúceho) v uzavretej zmluve vymedzený predmet zmluvy „samostatné maloobchodné predajne potravín“ nevedli samostatné účtovníctvo (čo žalovaný napokon počas konania ani nerozporoval). Z uvedeného je zrejmé, že nemôže ísť o zmluvu spadajúcu pod právny režim § 476 a nasl. Obchodného zákonníka.

Pre posúdenie charakteru uzavretej zmluvy nie je rozhodujúca skutočnosť, či daná zmena bola v obchodnom registri príslušného súdu zapísaná alebo nie vychádzajúc z následovného:

Obchodný register je verejný zoznam zákonom ustanovených údajov, ktorého súčasťou je zbierka zákonom ustanovených listín (§ 27 ods. 1 Obchodného zákonníka). Mimo údajov uvedených v § 2 zák. č. 530/2003 Z.z. v platnom znení (Zákon o obchodnom registri) sa do obchodného registra zapisujú aj ďalšie skutočnosti, ak to ustanovuje osobitný zákon (§ 2 ods. 1 písm. s)). Jedným z týchto osobitných zákonov je aj Obchodný zákonník, ktorý ukladá povinnosť podať návrh na vykonanie zápisu v obchodnom registri (zápis predaja podniku) predávajúcemu v prípade, ak je zapísaný v obchodnom registri (§ 488 ods. 1 Obchodného zákonníka). Samotný obsah zápisu zákonom ustanovený nie je. Z uvedeného zákona je zrejmé, že preverovanie návrhu na zápis a k návrhu priložených príloh registrovým súdom má formálnoprávny nie materiálny charakter, t.j. obsahovú stránku návrhu a príloh (a tým aj obsahovú stránku údajov zapísaných na ich základe do obchodného registra) registrový súd neskúma. Podľa vyhl. č. 25/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú vzory tlačív na podávanie návrhu na zápis do obchodného registra a zoznam listín, ktoré je potrebné k návrhu priložiť sa návrh na zmeny zapísaných údajov podáva na tlačive v prílohe č. 8 (§ 12 cit. vyhl.) a v prípade zápisu predaja časti podniku je prílohou iba zmluva o predaji časti podniku. Registrový súd teda vykonáva zápis predaja, ak návrh podala osoba oprávnená podľa osobitného zákona (§ 5 ods. 1 Zákona o obchodnom registri), na tlačive ustanovenom osobitným predpisom doložený listinami, z ktorých vyplývajú údaje, ktoré sa majú do obchodného registra zapísať (§ 5 ods. 2), pravosť podpisu navrhovateľa je osvedčená (§ 5 ods. 3). Povedané inak, registrový súd neskúma, či skutočne bola predmetom predaja časť podniku tvoriaca samostatnú organizačnú jednotku, skúma iba či sú splnené vyššie uvedené podmienky, zmluva má písomnú formu a osvedčené podpisy predávajúceho a kupujúceho (§ 476 Obchodného zákonníka).

Keďže aj odvolací súd, tak ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že uzavretá zmluva nie je zmluvou o prevode časti podniku, je obrana žalovaného o nepostupovaní žalobcu podľa § 478 právne irelevantná. V tejto súvislosti len pre úplnosť odvolací súd udáva, že citované ustanovenie má sice kogentnú povahu (t.j. zmluvné strany sa nemôžu dohodnúť odchylné alebo jeho použitie dohodou vylúčiť) uvedené ale neznamená, že by sa veriteľ nemohol domáhať odporovateľnosti podľa predpisov občianskeho práva, keďže vo vzťahu k ustanoveniami § 42a a 42b Obč. zák. ide o špeciálnu právnu úpravu (čo ale použitie týchto ustanovení nevylučuje).

Pokiaľ ide o záver súdu prvého stupňa o neplatnosti odstúpenia od zmluvy o predaji časti podniku, odvolací súd udáva:

Súd prvého stupňa tento právny úkon považoval za neplatný argumentujúc, že na odstúpenie od zmluvy neboli zákonné ani účastníkmi dojednané dôvody (v zmluve).

Podľa § 344 Obchodného zákonníka od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva, alebo tento, alebo iný zákon.

Obchodný zákonník obsahuje všeobecnú a ucelenú úpravu odstúpenia od zmluvy v prípade porušenia zmluvných povinností, pričom úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku sa na obchodné vzťahy nepoužije. Vo všeobecnosti platí, že osobitná úprava odstúpenia od zmluvy pri osobitných typoch zmlúv má prednosť pred úpravou všeobecnou.

Jednostranným odstúpením je úkon adresovaný jednej zo zmluvných strán, ktorý je účinný okamihom jeho doručenia povinnej strane, ktorého dôsledkom je zánik práv a povinností oboch zmluvných strán vyplývajúcich zo zmluvy. Odvolací súd prisvedčuje názoru odvolateľa, že ak druhá strana platnosť odstúpenia nenamieta, nie je dôvod ju preskúmať (vzhľadom k dispozitívnej povahe právnej úpravy), uvedené však neplatí pre prípad, ak by odstúpenie bolo v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Neplatnosť právneho úkonu podľa citovaného ustanovenia zákona je neplatnosťou absolútnou, pôsobiacou priamo zo zákona (ex lege) a od začiatku (ex tunc), takže subjektívne práva a povinnosti z

takéhoto úkonu vôbec nevzniknú. Súd na ňu prihliada ex offa, t. j. z úradnej povinnosti, teda bez ohľadu na to, či sa jej účastníci dovolávajú alebo nie.

Právny úkon môže byť v rozpore so zákonom buď svojim obsahom alebo účelom. Svojim účelom je právny úkon v rozpore so zákonom vtedy, keď zákon ustanovuje určité práva a povinnosti len za účelom, ktorý je v zákone výslovne vyjadrený, alebo ktorý je z neho zrejмый, ale urobený právny úkon sledoval iný účel, pričom tento účel (predpokladaný) sledujú všetci jeho účastníci.

Odvolačiaci súd dospel k záveru, že odstúpenie od zmluvy je právnym úkonom, ktorý je svojim účelom v rozpore so zákonom, pretože vzhľadom na okolnosti v prejednávanej veci (personálne prepojenie, uzavretá zmluva o predaji časti podniku, skutočnosť, že reálne k následnému konaniu súvisiacemu s právnymi dôsledkami odstúpenia od zmluvy - vráteniu poskytnutého plnenia nedošlo) je namieste záver, že tento právny úkon nesledoval nastolenie zákonom predpokladaných právnych účinkov odstúpenia.

Odvolačiaci súd tak dospel k názoru, že súd prvého stupňa ho vyhodnotil právne správne ako neplatný, aj keď z iných dôvodov.

K námietke odvolateľa o neexistencii vymáhateľnej pohľadávky odvolací súd udáva:

Uvedené odvolateľ vyvodzuje zo skutočnosti, že v čase prevodu vecí zahrnutých do zmluvy, ktorej odporovateľnosti sa žalobca domáha, žalobca ešte nemal rozsudkom právoplatne priznanú a tým aj vymáhateľnú pohľadávku voči dlžníkovi, teda že dňa 1.8.2011 jeho pohľadávka ešte nebola vykonateľnou, pretože rozsudok Okresného súdu Michalovce č.k. 18Cb/167/2009-167 nadobudol právoplatnosť 1.10.2011 a vykonateľnosť dňa 5.10.2011.

K žalobe podľa § 42a Obč.zák. je vecne legitimovaným veriteľ, ktorý má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, teda takú, ktorej splnenie je možné vynútiť cestou výkonu rozhodnutia, t.j. pohľadávku, ktorá mu bola priznaná vykonateľným rozhodnutím. Aktívna legitimácia teda žalobcovi prislúcha, ak jeho pohľadávka je vymáhateľná v čase podania žaloby (t.j. 30.7.2013), čo v prejednávanej veci je nepochybne dané. Len pre úplnosť je potrebné uviesť, že k uzavretiu zmluvy, ktorej žalobca odporuje, došlo dňa 1.8.2011, kedy bolo už Okresným súdom Michalovce rozhodnuté, no rozhodnutie z dôvodu podania odvolania žalovaným nenadobudlo právoplatnosť.

Pokiaľ ide o záver súdu prvého stupňa ohľadom splnenia ďalších zákonných podmienok pre vyhovieu žalobe (ukrátenie uspokojenia žalobcovej pohľadávky, úmysel ukrátiť veriteľa) odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa (pokiaľ ide o vyššie uvedené) zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, k jeho odôvodneniu v tomto smere viac nie je čo dodať.

Pokiaľ ide o namietanú zmätočnosť, keď súd prvého stupňa na jednej strane dospel k právnemu záveru, že zmluva o predaji časti podniku je neplatná (vyplýva z odôvodnenia) a na druhej strane určil, že tá istá zmluva je voči žalobcovi právne neúčinná odvolací súd udáva, že súd v odôvodnení vyslovil, že uzavretá zmluva nie je zmluvou o prevode časti podniku podľa § 476 Obch. zákonníka, ale je iným typom zmluvy. Vo výroku určil, že táto zmluva (z dôvodu jasnosti a určitosti výroku rozsudku ju pomenoval tak, ako ju v svojom záhlaví označili účastníci) je voči žalobcovi právne neúčinná. Rozhodnutie súdu teda rozhodne nemožno zhodnotiť ako zmätočné.

Na základe uvedeného preto odvolací súd rozhodnutie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.), a to vrátane trov konania, ktorých priznaná výška napokon odvolaním ani nebola napadnutá.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 221 ods. 1 s použitím § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že právo na ich náhradu má úspešný žalobca. Keďže si ich náhradu neuplatnil, nebola mu priznaná.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.